

Stajerc" izhaja vsaki tisk, datiran z dnevom naslednje nedelje.

eročina velja za Av- rijo: za celo leto krome, za Ogrsko K 50 vin. za celo lo; za Nemčijo stane celo leto 6 kron, za meriko pa 8 kron; drugo inozemstvo se stnino naročnino z ozi- em na visokost pošt- em. Naročnino je pla- naprej. Posamezne ev. se prodajajo po 8 v.

redništvo in uprav- štvo se nahajata v tuju, gledališko po- slojpe štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 46. V Ptuj v nedeljo dne 14. novembra 1915. XVI. letnik.

Svetovna vojska

Srbska prestolica Niš od Bolgarov zavzeta. — Kraljevo, Kruževac, Leskovac zavzete. — Okoli 350 srbskih kanonov zaplenjenih. — Srbi v polnem begu v gorovje. — Italijani ponehali s svojimi napadi. — Na ruski in francoski fronti nespremenjen položaj.

Finis Serbiae! V grozoviti brezobzirnosti prihaja konec kraljemorilski državi, katera je bila pijana od panslavistične gonje, neposredni strok svetovne vojne. Z velepomembno prestolnico Nišom padla so tudi vsa druga važna mesta na Srbskem. Nič jim ni več ostalo, ponosnim, mentalnim Srbom, kakor pot v albansko gorovje in pa v Črnogoro, ki je sicer sama že od naših junaških čet ogrožena. Obupni boj Srbov se trajal še nekaj dni ali tednov; pa je bila in pomena nima več. Svetovna zgodovina praka preko Srbije z neizprosno resnostjo zamašan z vije pomorjeni srbski narod pod nemimi jeklenimi koraki. V vsej svetovni vojni je srbska vojna seveda le epizoda. Hotelo bi te tej epizodi dati večjo važnost. Ali obljube ruske, francoske in angleške pomoči so ostale na papirju. Manever v Saloniku nima pomena, ostaja z vsakim dnevom smešnejši. Grški kralj Konstantin pa se tudi noče pokoriti poulični vojskariji podplačanega Venizelosa, ki je hotel pridržati na milost in nemilost našim sovražnikom. Iztotako niso imeli doslej vojni hujskači Rumuniji prav nobenega uspeha. Rumunska armada čuti pač, da je naša zmaga zasigurjena. Orožje je odločilo! In z veselimi, jasnimi toni gledamo lahko v bodočnost...

Niš — zavzet!

K.-B. Sofija, 5. novembra. „Agence Telegraphique Bulgare“ poroča: Neka bulgarska divizija je v Niš vkorakala.

* * *

Niš ni samo prava prestolica, marveč tudi najmočnejša trdnjava na Srbskem. Niš leži južno-vzhodno od Belgrada, v široki in plodoviti dolini Morave na levi strani Nižava. Niš ni samo osrednje velike mpožine važnih prometnih cest, od katerih vodi ena proti severu vzhodno velike železniške proge Niš Belgrad, druga proti zapadu v Ŭšküb, ena proti jugu in ena proti vzhodu, — ali Niš je tudi najvažnejše železniško središče Srbije. Od tukaj gredo železnice v Sofijo, Ŭšküb in Belgrad. Niš je tudi najbolj južna točka važne železnice Semendrija-Niš. Tako je Niš najbolj južno varstvo velike armadne ceste, ki vodi od ogrske meje proti jugu skozi vso Srbijo in ki ima vsled goratega značaja dežele prav posebni pomen. Trdnjava Niš bila je v zadnjem času na moderni način ojačena. Najboljše varstvo pa so bile visočine v okolici. Vse to pred krasnim naskokom Bolgarov ni pomagalo. Padec Niša je na vsak način doslej najvažnejši dogodek v boju proti Srbiji.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 6. novembra. — Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Sovražnik je napravil včeraj proti naši Strypa-fronti dva močna napada. Njegove napadalne kolone so se pod težkimi izgubami v našem ognju razbile. Rusi so šli potem tukaj, kakor tudi vzhodno od Burkenowa in Bieniawe v svoje glavne postojanke nazaj. Število v bojih za Siemikowce vjeth Rusov znaša 50 oficirjev in 6000 mož.

Italijansko bojišče. Mir na južno-zapadni fronti trajal je v splošnem tudi včeraj naprej. Posamezni napadi so bili odbiti.

Južno-vzhodno bojišče. Ob črnogorski meji boreče se avstro-ogrsko sile vzele so v naskoku predvčerajnem vzhodno od Trebinja-Illino Brdo in so s tem predrle črnogorsko glavno postojanko. Včeraj je bil sovražnik pri razvalini Klobuk vržen. Od armade Köveß pridobila je ena avstro-ogrsko kolona prelaz Klisura, južno od Arilja, neka druga pa je potisnila nasprotnika čez Jelico in južno vzhodno od Cacaka nazaj. Nemške čete so zasedle Kraljevo. Bolj južno prekoračili so nemški in avstro-ogrski oddelki zapadno Moravo. Armada Gallwitz bliža se dolinski ožini severno od Kruževaca. Srbska glavna trdnjava Niš nabaja se v bol-

Schicht-Perilo — Bojno-perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom »Ženska hvala«. Perilo tedaj daljše kakor obično. Samo malo mila — najboljše Schichtovo milo znamke »Jelen« — še je potrebno, da se najlepše perilo dobije. Priščedjuje posel, čas, denar in milo.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

Ominol je najboljše sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

garskih rokah. Tudi Soko-Banja in visočine
zapadno od Lukova so Bolgari zavzeli. Pov-
sod se je vjelo mnogo v civil preoblečenih de-
zerterjev srbske armade.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K. B. Berlin, 6. novembra (W. B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Balkansko bojišče. Zavzeli smo
Kraljevo. Vzhodno se sovražnika zasleduje.
Dosegli smo Stubal. Oddelek Zupanje-
vackac je prekorachen. V Moravski dolini
veštili smo do čez Obrež-Sikirico. Z na-
skokom so naše čete zavzele še ponoči Var-
varin. Vjeli smo čez 3000 Srbov. Pri Kriv-
viviru so nemške in bolgarske
glavne sile stopile v dotiko. Po
tridnevem boju se je proti ljutemu odporu
Srbov utrjeno glavno mesto Niš včeraj popol-
odne zavzelo. Pri bojih v okolici je 350 Srbov
in 2 topova v bolgarske roke padlo.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Kraljevo leži v okraju Rodnik in je
središče severno-zapadne Srbije ter sedež škofa.
V bližini se nahaja samostan Zica, kjer so
bili vedno srbski kralji kronani.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K. B. Dunaj, 7. novembra. Uradno se
razglša:

Rusko bojišče. Južno vzhodno od
Wisniowczyka ob Strypi in severno-
zapadno od Dubna odbile so naše čete močne
ruske napade. Pri Wisniowczyki bil je to
sedmi poskušen napad, ki so ga na-
pravili Rusi v zadnjih štirih dneh proti
temu frontnemu kosu.

Italijansko bojišče. Položaj je ne-
spremenjen. Vsi poskusi sovražnika, naše
postojanke v oddelku San Martino prodreti,
so se izjalovili.

Južno-vzhodno bojišče. Črno-
gorci so poskusili, v zadnjih dneh jim iztrgane
postojanke nazaj pridobiti; njih napadi so se
izjalovili. V dolini Moravice prodirajoča
avstro-ogrška kolona se nahaja v napadu proti
visočinam severno od Ivanjice. Južno vzhod-
no od Cacaka vrgli smo sovražnika čez Glo-
govački vrh nazaj. Pri zavzetju Kral-
jevega po Nemcih zaplenilo se je
130 srbskih topov. Južno-vzhodno od izliva
Gruze boreče se c. in k. čete so včeraj 500
Srbov vjela. Armada generala Gallwitz
dosegla je z boji severno od Kruževaca
dolino zapadno Morave.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K. B. Berlin, 7. novembra. (W. B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno-zap-
adno in južno od Rige bili so večkratni ruski
delni napadi zavrnjeni. Pri Dünaburgu izja-
lovili so se sovražni napadi pri Illuxtu in med
jezeri Swenten ter Ilzen. V noči od 5. na
6. novembra bili so Rusi severno od Swenten-
jezera s ponočnim napadom v našo postojanko
vsilili; bili so včeraj zopet ven vrženi.

Armada Linsingen. Severno-zapadno
od Czartoryska smo pri nekem odbitem
sovražnem napadu 80 Rusov vjeli in eno
strojno puško zaplenili.

Balkansko bojišče. Avstro-ogrške
čete so sovražnika od Grocina-visočine na-
zaj potisnile in so v dolini zapadno Morave
čez Slatino naprej prodirale. Na obeh stra-
neh Kraljevega je prehod čez reko
izsiljen. V Kraljevem, ki so ga zasedle
po ljutem boju brandenburške čete, zaplenili
smo 130 topov. Vzhodno od tam so pro-
dirale avstro-ogrške čete in so vjela 481 Sr-

bov. Naše čete stojijo pred Kruže-
vacom. Armada Gallwitz je včeraj čez 3000
Srbov vjela, zaplenila pa 1 novo angleško
kanono, mnogo naloženih municijskih
vovozov, dva oskrbovalna vlaka in veliko
množin vojnega materijala.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K. B. Dunaj, 8. novembra. Uradno se
razglša:

Rusko bojišče. Pri Sapanowu ob
Ikwii, ob potoku Korminu in zapadno od
Czartoryska bili so ruski napadi odbiti.

Italijansko bojišče. Mir na južno-
zapadni fronti trajal je v splošnem tudi včeraj
naprej. V severnem oddelku doberdobske
planote morale so naše čete zopet posamezne
sunke sovražnika zavrniti. Za Col di Lana
se je ljuto borilo. Popoldne padel je višek te
gore v roko Italijanov; zvečer so ga naše čete
v protinapadu nazaj pridobile. Sovražna artilje-
rija pričela je ogenj na južno fronto od Rive.

Južno-vzhodno bojišče. Na obeh
straneh doline Moravice prodirajoča avstro-
ogrške čete vrgle so sovražnika iz njegovih vi-
sočinskih postojank severno od Ivanjice. Nemške
čete armade Köveš se borijo na vi-
sočinah južno od Kraljevega; navzdol reke
pri Trsteniku so si naše bojne sile priborile
prehod čez visoko Moravo. Kruževac in
visočine vzhodno od njega so v roki generala
Gallwiza.

Bolgarska armada pridobiva v uspeš-
nem napredovanju izhode v prostor od Les-
kovaca.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K. B. Berlin, 8. novembra (W. B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno in
južno-vzhodno od Rige, nadalje zapadno od
Jakobstadta, na obeh straneh železnice
Mitava-Jakobstadt ter pred Dünaburgom
so Rusi po močni topovski pripravi z
znatnimi močmi napadli. Njih napadi bili so
deloma pod težkimi izgubami zanje odbiti.

Armada Linsingen. Ruski napadi
severno-zahodno od Czartoryska ostali so
brezuspješni. Vjeli smo 3 oficirje in 271 mož.

Balkansko bojišče. Avstro-ogrške
čete so Ivanjico in Vijenac (896 m) do-
segle. Nemške čete so v napadu na visočine
južno od Kraljevega. Med Kraljevem
in Kruževacom je zapadna Morava na
raznih točkah prekorachena. V noči od 6. na
7. novembra smo že **Kruževac zasedli.**
Vjeli smo več kot 3000 Srbov; več kot
1500 Srbov pa smo ranjenih našli v bolnišni-
cah. Plen obstoji, v kolikor je to dostej do-
gnano, iz 10 topov, mnogo streliva in materi-
jala ter znatne zaloge hrane. V dolini južno

(Binacka-) Morave prekorakali smo Pra-
skovce.

Kruževac na zapadni Moravi je glavno
mesto ednako imenovanega okraja. V gošpodar-
skem in političnem ozirju je precejšnje važnosti.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K. B. Dunaj, 9. novembra. Uradno se da-
nes razglša:

Italijansko bojišče. Položaj je ne-
spremenjen. Več sovražnih napadov ob Sočini
fronti, na Zagoro, v Dolomitih, na Col
di Lana in Sief-sedlo bilo je odbitih.

Južno-vzhodno bojišče. Od v Sr-
biji se borečih c in k. čet je ena skupina za-
sedla Ivanjico, neka druga pa je sovražnika
iz njegovih, ob cesti Ivanjica-Kraljevo
ležečih visočinskih postojank vrgla. Nemške čete
prepodile so sovražnika iz njegovih utrdb južno
Kraljeva. Južno od Trstenika stojijo
naši bataljoni v boju. V prostoru od Kruže-
vaca boreče se nemške divizije silijo južno
naprej. **Bolgari so Leskovac zasedli.**

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

* * *

Leskovac leži 35 km južno od Niša in
je glavno mesto ednako imenovanega okraja ter
ima 14.000 prebivalcev. Leskovac je eno naj-
bogatejših srbskih mest; zlasti kupčija s konjlo
je velika. V srbski lasti je mesto šele od l. 1878.

Nemško uradno poročilo od torika.

K. B. Berlin, 9. novembra (W. B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Ruski na-
padi so se tudi včeraj zapadno in južno od
Rige, zapadno od Jakobstadta in pred
Dünaburgom brez vsacega uspeha nadalje-
vali. V noči od 7. na 8. novembra so sovražni
oddelki zapadno od Dünaburga vsilili v oaki
del naše spredajne postojanke. Naše čete so
jih vrgle v protinapadu zopet nazaj in so vjela
1 oficirja ter 372 mož.

Armada Linsingen. Pri nekem uspeš-
nem boju severno od Komarowa (ob Styru)
smo vjeli 366 Rusov.

Balkansko bojišče. Južno od Kra-
ljeva in Kruževaca vržen je sovražnik iz
njegovih zadnjih postojank. Naše čete so v na-
daljnem prodiranju. Visočine pri Gjunisu na
levem bregu južne Morave so v naskoku
vzete.

Plen od Kruževaca zvišal se je na
okoli **50 topov**, med njimi 10 težkih, šte-
vilo vjetih pa na **več kot 7000.**

Armada generala Bojadjev je dne
7. novembra zvečer severno-zapadno od Alek-
sinaca ter zapadno in južno-zapadno od Niša
dosegla južno Moravo in je v zvezi z dru-
gimi bolgarskimi armadnimi deli Leskovac
zavzela.

Vrhovno armadno vodstvo.

**Rusko
vojaštvo.**

Danes zamoremo
cenjenim čitateljem
prinesiti rusko sliko,
ki nam kaže počiv-
vanje ruskih voja-
kov na pohodu k
fronti. Slika je za-
nimiva, ker je ravno
izvirno ruska.

Ali si se na
Štajerca
že naročil? Ako ne,
stori to takoj!

Russische Infanterie während der Rast

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K. B. Dunaj, 10. novembra. Uradno se mes razglasa:

Rusko bojišče v vzhodni Galiciji glada zopet mir. Ruski napad zapadno od Czarnoyarska bil je v ljutih bojih od nemških in avstro-ogrskih čet preprečen.

Italijansko bojišče. Delovanje italijanske artiljerije bilo je včeraj v splošnem zopet vrahneje. Sovražni napadi na južni del Podgora postojanke, proti Zagori, pri Plavici na Coldi Lana bili so zavrnjeni. V Narrežini odvržene letalske bombe ubile so več civilnih oseb, med njimi eno ženo in tri otroke.

Južno-vzhodno bojišče. Avstro-ogrski čete armade Köveš so južno-zapadno od Ivanjice močno zasedeno visočino Okolista zele in na Eldavistu, južnemu koncu Jelica Planine, neko iz več zaporedoma ležečih strelskih jarkov obstoječo postojanko naskočile. Južno-zapadno od Kraljeva pridirajo nemške bojne sile na obeh straneh Ibarja. Južno-zapadno od Kruževaca pridobile so prostor od Aleksandrovaca. Bolgari so vrgli sovražnika pri Nišu in Aleksinacu na levi breg južne Morave nazaj.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K. B. Berlin, 11. novembra. (W.-B.) Iz glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Zapadno od Rige smo postavili neki ruski sunek proti Memmeru. Zapadno od Jakobstadta so bile večje napadajoče sovražne sile. Vjeli smo 1 oficirja in 117 mož. Pred Dunajem omejili so se Rusi včeraj na živahnejše delovanje svoje artiljerije.

Armada Linsingen. Neki ruski nadalni poskus severno od Budke so vzhodno-ruski, kuharški in avstro-ogrski regimenti vstali. Protisunek vrgel je sovražnika nazaj v njegove postojanke.

Balkansko bojišče. Zasledovanje je v pravilnem napredovanju. Plen od Kruževaca znaša po sedanjih poročilih 103 sklopov samih modernih topov, velike množine municije in vojnega materiala. Armada generala vojadjeva poroča, da je vjela 3660 Srbov; Nišu je zapolnila 100, v Leskovacu 1 kanonov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Podmorski čolni v Srednjem morju.

K. B. Paris, 6. novembra. Naznanilo vojnega ministerstva pravi, da so iz Atlantike okeana došli sovražni podmorski čolni, ki so morsko ožino pri Gibraltarju izkone v noči od 2. na 3. novembra prevozili, na 4. novembra na visočini Cuzen francoski parnik „Dahra“, v bližini Kapa Ivi francoski parnik „Galvados“ in italijanski parnik „Jonio“ potopili. Posadke parnikov „Dahra“ in „Jonio“ so rešene, o posadki parnika „Galvados“ manjka poročila. — Neki nemški podmorski čoln je v petek francoski parnik „Sidi Ferruch“, 40 milj od Algirja, obreljeval in potopil.

Na morju.

K. B. London, 5. nov. Angleški transportni parnik „Ramazon“ bil je dne 19. oktobra od nekega sovražnega podmorskega čolna pri otoku

Antikythera v Egejskem morju potopljen. Od 380 indijskih vojakov, ki so se nahajali na krovu, bilo je 75, od posadke pa 28 mož rešenih.

W. B. Berlin, 8. nov. Dne 7. novembra popoldne bila je mala (nemška) križarka „Undine“ pri neki patroljski vožnji južno švedskega obrežja z dvema torpednima streloma nekega podmorskega čolna potopljena. Skoraj vsa posadka je rešena. („Undine“ imela je 2700 ton, 10 topov, 1044 m dolgoti in 281 mož posadke.)

Bolgarski uspehi.

(Iz uradnega bolgarskega poročila od pondeljka.)

K. B. Sofija, 8. novembra. Naše čete nadaljujejo zasledovanje premagane srbske armade. Dosegle so na vsej fronti Moravo in se pripravljajo, prekoračiti to reko. Razven Niša držimo v moravski dolini mesta Aleksinac, Vlasotince in Leskovac v Makedoniji zavzeli smo mesto Tetoro. Pri vходу v Niš je prebivalstvo naše čete z rožami in huraklici pozdravilo. Prebivalci so pozdravljali naše vojake kot osvoboditelje. Srbski vojaki so porabili zmešnjavo pred zavzetjem za oplenjenje mesta. V Nišu in okolici od nas zaplenjene trofeje še niso popolnoma opisane. Doselej znani plen obsega 42 trdnjaviških topov, tisočero pušk, jako veliko število satroni napolnjenih kišt, mnogoštevilo municijskih in transportnih vozov, 700 vagonov, obloženih večinoma z življenskimi sredstvi in orožjem za strelske jarke, mnogo tovornih avtomobilov in drugih vozov, velikanske zaloge sanitetnega materiala, 12 desinfektorjev, 100 000 kosov vojaškega perila, 500 novih banj za kopanje, veliko število šotorjev, 500 vodnih pump. V mestu se nahaja še veliko število zalog streliva in magazinov. Nadalje leži mnogoštevilo topov poljske artiljerije, strojnih pušk in izredno veliko pušk, ki so jih Srbi proč vrgli, na bojišču okoli Niša. Na celi fronti vjeti Srbi še niso poštel. Doselej je pri Nišu čez 5000 naštel. Zasledovanje naših zaveznikov traja istotako brez odmora naprej.

Bolgarsko poročilo od torka.

K. B. Sofija, 9. novembra (A.-T.-B.) Po izredno trdovratnih bojih, ki smo jih imeli od 5. do 8. t. z obupanim sovražnikom, zavzeli smo konečno desni breg Morave ter mesta Razanj, Aleksinac, Niš, Leskovac in Vlasotince ter smo pričeli s prehodom čez reko. Zasledujemo sovražnika proti zapadu. V okolici Niša deslej naštetih plen znaša 102 srbskih kanonov, 10.000 vjetih, 10 lokomotiv, en balen, dve radiobrojajni postaji in drugi vojni material. Pri Leskovacu zaplenili smo 24 lokomotiv, 54 osebnih vozov, 234 tovornih vozov, naloženih z različnim materijalom, 82 vozov za olje, in 10 vagonov s satroni.

Resničnim navijalcem cen na sledu.

Na Dunaju in v Moravski Ostravi se je s hišnimi preiskavami, cziroma s kontrolo založnih knjig pri spediterjih ogromne zaloge življenskih sredstev in drugih neobhodno potrebnih predmetov na dan spravilo.

Neka brezvestna banda ljudi, ki je že od začetka vojne sem težki položaj v svoj lastni

dobiček izkoriščala, je menda dosežena od svoje zaslužene usode. Kaj pomagajo vse oblastvene naredbe in odredbe, da bi se vedno naraščajočo draginjo postavilo, ako se boji in straši, tem resničnim sovražnikom domovine v obraz posvetiti in jih neskladljive napraviti...

Mali kmet, ki prinaša puter in mleko v mesto, trgovke s sadjem in zelenjavo, kramar, pek in vsi drugi, se obsodijo, ako vladujoči vojni položaj le za par vinarjev poskusijo izrabiti v svoj osebni dobiček. Tudi opravičeno; in par eksemplaričnih kazni dosleglo je deloma prav lepe uspehe.

Zdaj pa je prišla oblast na neko drugo sled. Ne ti mali ljudje, ki morajo istotako težko pod sedanjjo draginjo trpeti, so navijalci cen in oderuhi, marveč na kapitalu močni ljudje, ki so dovolj brezvestni, delati sovražniku v roke; ti povečajo z nakupom v velikem povpraševanju po blagu, ti čakajo najprve, da grede cene še bolj uavzgor, kar ti sleparji s tem dosežejo, da skrivajo blago in ga šele v primernem trenutku na sejem vržejo.

Zdaj bodo menda vsaj del te gospode v njenih krtnih luknjah zasačili. Oblasti so jim na sledu in veselje bi bilo ter zadoščenje, ako bi bili vsi kmalu v luknji zaprti.

Saj ni bilo treba čakati na slučaje v Moravski Ostravi in na Dunaju, da se je izvedelo, kako se dela. Tudi v mnogih drugih krajih Avstrije ni drugače kakor v omenjenih mestih, kjer se je našlo skrite cele vagonne s šephom, mastjo, žajfo in drugim. Usnje je zdaj jako drago; vbogi vrag si danes ne more pustiti več svojih čevljev popraviti. Pri spediterjih pa leži na stotine bal usnja. Naj bode potrebščina ali življensko sredstvo, oderuhom je vse eno! Ti oderuhi in ti edino so prave hijene bojišča. Zunanaj ob fronti dajejo naši vojaki svoje življenje za domovino, tu v domačiji izkravljajo tisočeri, ker jim ničvredneži vsak grilžljaj kruha odvzamejo. Vsak novi dan prinaša zlasti za tiste, ki imajo stalno plačo, novo grozo. Kajti ti ne morejo ta grozna bremena odvreči in konec je najrevnejše življenje, celo pri tistih, ki so si zamogli preje semintja kaj privoščiti ali pa vsaj do sitega najesti.

Upati in pričakovati je, da s tem oblastvenim nastopom proti nabiralcem blaga ne bode storjen zadnji korak. Dela bi bilo tu dovolj. Drugače ni razumeti, zakaj je ravno pri nas draginja tako velika.

Glasom neke uradne švicarske statistike je ravno v Avstriji navijanje cen, zlasti pri mesu, naravnost ogromno. V istem času — od julija 1914 do avgusta 1915 — narasle so cene pri mesu v Švici za 27 do 51, v Berlinu za 37 do 53, v Parizu za 33 do 49, v Milanu za 20 do 55 in pri nas za 100, 200 in še več procentov. To se tiče volov, krav in telet. Mi smo pa agrarna država in moramo vendar take cene trpeti!

Tako, kakor mesne, so tudi cene vseh drugih predmetov grozovito narasle in se doslej resnične oderuhe ni moglo zasačiti (?). Zdaj se hoče menda vendar energično oderuškemu navijanju cen konec napraviti. Naj se le išče, potem se bo že našlo, iz katerih krogov prihajajo te hijene.

O policijskih preiskavah, ki se zdaj na Dunaju z vso brezobzirnostjo vodijo, izvemo celo vrsto zanimivih posameznosti, ki bodejo tudi predmet nadaljne preiskave.

Med navijalci cene so ljudje, ki so dobivali podporo za begunce, pa so vendar založne liste (Lagerschein) celih vagonov žajfe nakupili, da bi jih z dobičkom naprej prodali. Velika preiskava je imela lepe uspehe.

Dr. Oetker'jev pudding-prašek pomaga štediti pri moki.

Receptne knjige zastoj.

Dr. A. Oetker

Baden pri Dunaju.

Fabrika redilnih sredstev.

Na vsaki družinski mizi

naj bi stala življenska sredstva in močnate jedi, ki so pripravljene po dr. Oetker'jih receptih v lastni kuhinji.

Pogače, guglhupf, močnate jedi, narejene z dr. Oetker'jevim „Backinom“, odlikujejo se z visoko redilno vrednostjo in dobrim okusom.

Puddingi, skuhani iz dr. Oetker'jevim pudding-praškom a 20 vinarjev in mlekom, dajo delikatne močnate jedi za otroke in odrasene.